

... aneb Vraždy mohou páchat dokonce i děti

Ten nepříjemný pocit, kdy přicházíme večer z práce domů a únava nás nutí relaxovat, všichni dobře známe. Mnozí z nás dají v těchto chvílích přednost televizi, jiní se naopak pohodlně posadí do křesla a otevřou svoji oblíbenou knihu. Detektivní žánr, který je mezi čtenáři stále vyhledáván, se objevil i v posledním bestselleru Artura Haileyho. Pokud nám tato mimořádná kniha dostane do rukou, necháme se unést strhujícím příběhem seržanta tajné policie z oddělení vražd v Miami, který se potýká na Floridě s narůstající zločinností. Sklopíme zrak a naše oči mohou spočinout na těchto řádcích ...“ Neexistují zločiny z mladistvé nezralosti, zločin ale v každém věku jednoznačně a prostě zločin - víte to stejně dobře jako já. Dnes a denně se setkáváme s vraždami páchanými dětmi - čtrnácti-, patnácti-, šestnáctiletými, panebože! Vraždí i mladší. polovinu ze zatčených, kteří použili zbraně, tvoří mladí lidé do dvaceti let ... Když někdo poruší zákon, ať si to nese s sebou. To je součást ceny, kterou zaplatí - měl by zaplatit - bez ohledu na věk.“

V té chvíli nás možná napadá, jak je to s těmito zločiny u nás ... Za posledních několik let je možné zaznamenat skutečně řadu případů, kdy byly vraždy spáchány pachatelí, jejichž věková hranice nepřesahovala dvacet let. Oběť byla v převážné většině napadena bodnou zbraní. Jedním ze zločinů typický tím, že si nezletilý pachatel zvolil jako vražednou zbraň nůž, byla vražda z října roku 1993, která se stala na Broumovsku.

Policejní auta zastavila před činžovním domem u cesty. Dům díky opadané omítce vyhlížel zpočátku trochu zanedbaně. Tým kriminalistů prošel studenou chodbou a vystoupil do prvního patra. Policisty překvapil útulný a pečlivě uklizený byt. Mrtvola asi třicetileté ženy, která ležela na zemi v ložnici, jakoby sem ani nepatřila. Krevní stopy a stříkance všem přítomným napovídaly, že zde došlo k nejtěžšímu zločinu. Zatímco soudní lékař s kriminalistickými techniky ohledával místo činu, kriminalisté začali shromažďovat veškeré informace o oběti a prostředí, ve kterém žila. Skutečnost, že pachatel nevníkl do bytu násilím, nenechala nikoho na pochybách, že oběť svého vraha znala. Důvěřovala mu a proto mu bez obav otevřela. Na místě samotné tragédie nebylo navíc možné přehlédnout neobvyklý počet bodných a bodnořezných ran, které vrah oběti zasadil. Způsob a samotná intenzita, kterou byl útok veden, napovídaly mnoho nejen o jeho pachatelí, ale i o útočné zbraní. Jedna z indicií, které přikládali přítomní zvláštní důraz, byl fakt, že oběť měla přikrytý obličej kusem látky. Jakoby pachatel poté neunesl pohled na její nešťastný výraz ve tváři ... U mnoha případů vražd je dále zřejmé, že útočník, který oběť napadl tupým předmětem nebo nožem, nezabrání tomu, aby se alespoň trochu neumazal do její krve. S tímto faktem souvisí především skutečnost, že kriminalisté musejí být schopni vyhodnocovat usvědčující materiály a údaje takovým

způsobem, aby s nimi obstáli u pozdějšího důkazního řízení. Přítomný technik proto věděl, že je nezbytné zajistit kromě otisků a stop na místě činu především oblečení, které měl vrah v době útoku na sobě. Kriminální psycholog se snažil naopak vžít se do pocitů oběti i pachatele a pochopit, proč byl zločin proveden právě tímto způsobem. Střípky mozaiky začaly do sebe pomalu zapadat.

Paní Eva, třicetiletá invalidní důchodkyně, bydlela v činžovním domě ve společné domácnosti se svou babičkou, které byla soudem svěřena do péče. S nikým se častěji nestýkala, sama nikam po setmění nechodila a byla spíše nedůvěřivá. Obě ženy si převážně vystačily samy. To říjnové dopoledne, kdy však zůstala sama doma, se jí stalo osudným. Babička ten den odjela do nedalekého města s tím, že se zanedlouho vrátí. Vnučce však ještě připomněla, aby se zamkla a nikomu neotvírala. Když se za dvě hodiny vrátila, našla její bezvládné tělo ležet v ložnici v tratolišti krve. Kriminální, kteří později začali prověřovat nejbližší okolí oběti, zjistili, že přece jen Eva někomu důvěřovala. V jednom z bytů onoho domu bydlela rozvedená matka se čtyřmi dětmi. Nejstarší sedmnáctiletý syn Zdeněk prý oběma ženám občas ochotně vypomáhal. Za malý finanční obnos nebo cigarety zryl zahrádku, jindy neřezal dříví. Osudného dopoledne se Zdeněk rozhodl, že nepůjde do práce. Nic neobvyklého. Za těch pět měsíců, co byl jako nevyučený zaměstnanec kdesi v lese, si odpracoval zhruba třetinu. Když pomalu upíjel z rybzového vína, které si ráno koupil v obchodě, všiml si z okna, že stará paní někam odjíždí. Protože mu opět došly peníze, rozhodl se, že si je půjde nahoru k Evě vypůjčit. Věděl, že teď, když je sama doma, se to docela hodí. Její babička by před ním za těchto okolností totiž bouchla dveřmi. Vystoupal po schodech a zazvonil. Nic netušící Eva otevřela a pozvala ho dál. Společně pak poslouchali v kuchyni hudbu až do chvíle, kdy se Zdeněk rozhodl, že si řekne o peníze. Ze stolu sebral nůž, který si strčil za kalhoty a šel za ní do ložnice. Bezradná žena však na jeho výzvu vysypala z peněženky pouze drobné mince s tím, že víc nemá. Zdeněk však věděl, že to není pravda a začal na ni stále více naléhat. Ve chvíli, kdy zjistil, že žádné peníze nedostane, poprvé bodl ... Bodal i poté, co začala křičet o pomoc a dokonce i poté, co upadla na zem. V okamžiku, kdy umýval v kuchyni zakrvácený nůž, spatřil, že se snaží přidržet postele a pokouší se vstát. Popadl v afektu kovovou vidličku a svůj hrůzný čin dokončil. Pohled na svoji oběť však neunesl psychicky a přikryl jí tvář. Než opustil byt, z peněženky odcizil 2 500 korun. Policisty byl ještě též den zadržen ve vlaku, kterým cestoval na návštěvu za strýcem do Hradce Králové.

Podrobné doznání, které vrah učinil, bylo podloženo jednak mnoha důkazy vyplývajícími z ohledání místa činu a dále svědeckými výpověďmi. Zdeněk později podstoupil psychiatricko-psychologické vyšetření, které potvrdilo, že jeho ovládací schopnost v době činu byla snížena vlivem požitého alkoholu, ale nepodstatně. Vzhledem k tomu, že rozpoznávací schopnost byla zachována, byl za svůj čin odpovědný. Předmětem posouzení celé tragédie byla také pohnutka jednání samotného pachatele, který si vraždu předem naplánoval. Při hodnocení důkazů soud později přihlédl i ke skutečnosti, že se obžalovaný ke svému činu doznal. S ohledem na věk jej nakonec odsoudil k trestu odnětí svobody v trvání sedmi a půl roku zařadil do věznice pro mladistvé.

